

سرزمین فلسطین را محور و پایگاه رویارویی با استعمار غربی و نماینده آن صهیونیسم بین الملل قرار داده و قضیه فلسطین را قضیه مرکزی امت و محور رویارویی با دشمنان می‌داند. جنبش جهاد اسلامی در پرتو قضیه فلسطین آرزو دارد مسلمانان را متحد کند و آنان را به نهضت همگانی و فراگیر رهنمون سازد.

مطالب یاد شده مهمترین مبانی و اهداف جنبش جهاد اسلامی را تشکیل می‌دهد. این جنبش همواره تأکید کرده که میدان جهاد و محور مبارزه مسلحانه باید در سرزمین فلسطین متمرکز باشد. ممکن است در این پیکار نتوانیم فلسطین را در کوتاه مدت آزاد کنیم، ولی بی تردید می‌توانیم بسیج و حرکت امت را به سوی فلسطین رهنمون سازیم. با وجودی که جنبش جهاد اسلامی یک جنبش فلسطینی است ولی دورنمای اهداف و اندیشه‌های آن فراتر از سرزمین فلسطین است. لذا جنبش جهاد اسلامی براساس این باورها با جمهوری اسلامی ایران و مقاومت اسلامی لبنان متحد شده است. به ویژه اینکه پیروزی انقلاب اسلامی در ایران به همه جنبش‌ها و نهضت‌های اسلامی منطقه انگیزه داد تا راه‌شان را با قدرت و قاطعیت ادامه دهند. انقلاب اسلامی هويت جهادی ملت‌های مسلمان را که به مدت نیم قرن زیر سلطه سیاسی و فرهنگی جریانات سوسیالیست و ناسیونالیست به سر می‌بردند بروز داد.

شکی نیست که پیروزی انقلاب اسلامی در ایران تأثیر بسزایی در برانگیختن ملت‌های مسلمان داشت. چند سالی از پیروزی انقلاب نگذشته بود که جنبش‌های اسلامی زیادی در جهان عرب و جهان اسلام همچون جنبش جهاد مصر، حزب الله لبنان و حماس در فلسطین به وجود آمدند و قضیه فلسطین را در اولویت برنامه‌های خود قرار دادند. در دهه نهم از قرن بیستم شاهد رکود و عقب‌گرایی

این هدف موفقیت‌های چشمگیری کسب کردند که در موافقتنامه سایکس بیکو تجلی یافت. یکی دیگر از اهداف جنبش اسلامی مبارزه با غربگرایی و گسترش فرهنگ غربی است. چرا که تهاجم فرهنگی یکی دیگر از ابزارهای استعمارگران غربی را تشکیل می‌دهد. **اشاره کردید که جنبش جهاد اسلامی در پرتو نهضت فراگیر اسلامی تأسیس شد. ولی اکنون ملاحظه می‌کنیم که فعالیت‌های این جنبش در سرزمین‌های اشغالی فلسطین محدود شده است. این جنبش از بدو**

هدف اصلی استعمارگران از یورش به جهان عرب و تجزیه سرزمین‌های اسلامی، کاشتن این رژیم غاصب و بیگانه در جهان اسلام بوده تا پیوسته به نمایندگی از سوی غربی‌ها به دامن زدن به تفرقه و پراکندگی امت اسلامی و غارت ثروتها و منابع منطقه ادامه دهد. جنبش جهاد اسلامی براساس این دیدگاه سرزمین فلسطین را محور و پایگاه رویارویی با استعمار غرب و صهیونیسم بین الملل قرار داده است

تأسیس تاکنون چه دستاوردهای داشته است؟ در حقیقت هدف اصلی استعمارگران از یورش به جهان عرب و تجزیه سرزمین‌های اسلامی، کاشتن این رژیم غاصب و بیگانه در جهان اسلام بوده تا این رژیم پیوسته به نمایندگی از سوی غربی‌ها به دامن زدن به تفرقه و پراکندگی امت اسلامی و غارت ثروتها و منابع منطقه ادامه دهد. براساس این دیدگاه جنبش جهاد اسلامی،

در ابتدای بحث از شما می‌خواهم به طور خلاصه هویت جنبش جهاد اسلامی فلسطین را برای خوانندگان شاهد یاران معرفی کنید.

بسم الله الرحمن الرحيم: برنامه‌ها و راهکارهای فکری جنبش جهاد اسلامی فلسطین، ابتدا در اواخر دهه هفتم از قرن بیستم توسط گروهی از دانشجویان مسلمان و مبارز فلسطینی در دانشگاههای مصر شکل گرفت. در آن مرحله شهید دکتر فتحی الشقاقی در پیشاپیش این دانشجویان قرار داشت. الشقاقی که پیش از این در جنبش الاخوان المسلمین مصر عضویت داشت. از عملکرد سست جنبش‌های اسلامی انتقاد می‌کرد که چرا راهکار مبارزه مسلحانه را در پیش نمی‌گیرند و چرا جنبش‌های ملی و قومی از اسلام دور شده‌اند و اسلام را مبنای حرکت و تلاش خود قرار نمی‌دهند. الشقاقی بر این باور بود که هدف اصلی تهاجم استعمار غربی و صهیونیسم بین المللی به خاورمیانه نابودی اسلام و نابودی هویت و فرهنگ ملی ملت‌های منطقه و غارت منابع طبیعی آنان است. او جنبش جهاد اسلامی را بر اساس اعتقادات و باورهای امت مسلمان و ماهیت رویارویی با اهداف غرب پایه ریزی کرد. بنیانگذاران اولیه جنبش جهاد معتقد بودند که رویارویی امت اسلامی در برابر طرح‌ها و اهداف استعمارگران بر سر یک منطقه جغرافیایی نیست. بلکه دامنه رویارویی، ابعاد فرهنگی و سیاسی و تاریخی و اقتصادی دارد.

جوانان بنیانگذار جنبش جهاد، این جنبش را بر مبنای تئوری دفاع از فرهنگ و تمدن اسلام در برابر تهاجم فرهنگی غرب تأسیس کردند. زیرا استعمارگران غربی در یورش به جهان اسلام خشونت و کشتار و تقسیم سرزمین‌های اسلامی را ابزار خود قرار داده بودند. ولی تجزیه و تقسیم امت اسلامی در صدر اهداف و برنامه‌های استعمارگران قرار داشت که در زمینه تحقق

مقاومت اسلامی و ملی فلسطین برای القسام احترام خاص قائل است...

■ با زبانی رویدادهای فلسطین در گفت و گوی اختصاصی شاهد یاران با
برادر ناصر ابو شریف نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران

جنبش جهاد اسلامی، اولین جنبش اسلامگرای فلسطینی است که در پی پیروزی انقلاب اسلامی ایران، و خیزش نهضت نوپای مقاومت در سراسر جهان اسلام با به صحنه مبارزه مسلحانه گذاشت، و پرچم زنده یاد شهید عزالدین القسام را بر افراشت. آنگونه که شهید بزرگ دکتر فتحی الشقاقی در ادبیات خود اشاره کرده است، تأسیس جنبش جهاد اسلامی واکنشی بود به پایان دوران جنبش‌های مقاومت ملی که در پی حمله رژیم صهیونیستی به لبنان در سال ۱۹۸۲ راهکار سازش را در پیش گرفتند. ابو شریف نماینده این جنبش در تهران در گفت و گوی اختصاصی با شاهد یاران جایگاه القسام را در مبارزات ملت فلسطین تشریح کرده که باهم می‌خوانیم:

درآمد

■ گروهی از مجاهدان فلسطینی در دوران حیات القسام.

قرار داشتند.

القسام از ابتدای مهاجرت به فلسطین فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی را در پرتو مساجد و انجمن‌های اسلامی آغاز کرد. سازمان جوانان مسلمان و مسجد استقلال حيفا پایگاه‌های تبلیغی شهید القسام را تشکیل می‌دادند. از این پایگاه‌ها مردم را بر ضد اشغالگران انگلیسی و خطر مهاجرت یهودیان به فلسطین تحریک می‌کرد. به طور تأکید انگلیسها مهمترین مانع حرکت القسام و یاران و طرفداران او بودند. مهجرت شدن جنبش القسام به اسلحه دفاعی کار آسانی نبود. سازماندهی و تدارک اسلحه به صورت کاملاً سری و به کندی انجام می‌گرفت. این حرکت بسیار پر هزینه بود.

جنبش‌های مبارزی هم که پس از شهادت القسام در سایه اشغالگری صهیونیست‌ها شکل گرفتند با همین موانع و مشکلات مواجه بودند. هر شهروند فلسطینی که یک قطعه اسلحه در اختیار داشت خانه خراب می‌شد. ولی در این حال نباید فراموش کرد که انگلیسی‌ها دست صهیونیست‌ها را برای تهیه و ساخت انواع اسلحه باز گذاشتند تا بتوانند زمینه اشغال کامل فلسطین را فراهم کرده باشند.

شهید القسام نیروهای مجاهد و یاران خود را از میان چه قشری انتخاب می‌کرد؟

فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهید در مسجد استقلال و سایر مراکز فرهنگی شهر حيفا عمومی و همگانی بود. ولی برای پیکار مسلحانه و جهاد

فلسطین پنهان بود. شاید جنبش‌های ملی گرای فلسطینی بیش از جنبش‌های اسلامی نام و اندیشه القسام را مطرح می‌کردند. به طور مثال جنبش فتح در مراحل گذشته خود را وارث عزالدین القسام می‌دانست و ابعاد شخصیت این انقلابی بزرگ را بیش از دیگران مطرح می‌ساخت. این در حالی است که جنبش‌های اسلامی فلسطین به نقش این شخصیت بزرگ در رویارویی با اشغالگران توجه نداشتند.

علت اینکه نقش القسام برای جنبش اسلامی فلسطین ناشناخته بود چیست؟

شاید یکی از علل ناشناخته بودن شخصیت القسام به موقعیت و چگونگی رشد جنبش اسلامی در فلسطین ارتباط دارد. این شیخ شهید در پایان مرحله سرنوشت ساز فروپاشی دولت عثمانی ظهور کرد. سلطان عبد الحمید خلیفه عثمانی با انگیزه اسلامی با حضور صهیونیسم در فلسطین مخالفت کرد. لذا می‌توان گفت که القسام به آن مرحله تعلق داشته است. در پی فروپاشی دولت عثمانی، گرایش‌های ناسیونالیستی در خاورمیانه فراگیر شد و بر تجربه القسام سرپوش گذاشت. متأسفانه در آن دوره گرایش‌های اسلامی به مدت ۳۰ سال کم رنگ شده بود و نامی از اسلام در صحنه رویارویی با صهیونیسم وجود نداشت. جنبش‌های مارکسیستی و ناسیونالیستی گرداننده صحنه بوده و باعث پیچیدگی و بحرانی تر شدن قضیه فلسطین شده بودند.

شهید القسام در مرحله آماده سازی جوانان مجاهد و سازماندهی عملیات جهادی با چه مشکلاتی مواجه بود؟

شکی نیست که از نظر پیکار عملی با مشکلات فراوانی مواجه بود. می‌دانید که این شیخ مجاهد، فلسطینی تبار نبوده و از شمال سوریه به فلسطین هجرت کرده و مدتی هم با استعمارگران فرانسه جنگیده است. زمانی هم که به فلسطین آمد این سرزمین در اشغال استعمارگران انگلیسی قرار داشت. در آن مرحله هرگونه پیکار مسلحانه مجازات سنگینی در پی داشت. چنانچه مأموران انگلیسی از یک شهروند فلسطینی یک قطعه اسلحه پیدا می‌کردند، او را به مجازات اعدام می‌رساندند. این نشان می‌دهد که فلسطینی‌ها تا چه اندازه تحت فشار

برخی از جنبش‌های اسلامی به علت فشارهای نظام‌های حاکم یا اشتباهات داخلی جنبش‌ها بوده‌ایم. مهمترین دستاورد جنبش جهاد اسلامی فلسطین، تداوم فکر و عقیده و راهکار سیاسی و جهادی این جنبش می‌باشد. این جنبش توانست اصالت و هویت اسلامی ملت‌های مسلمان را احیا نماید و مفهوم و ماهیت رویارویی با دشمن را روشن کند.

فراموش نکنیم که جنبش جهاد نقش بسزایی در برانگیختن اولین انتفاضه مردمی فلسطین در سال ۱۹۸۷ داشته است. این انتفاضه در پی عملیات مسلحانه جنبش جهاد آغاز شد و چند سال طول کشید. به طوری که ملت‌های مسلمان تحت تأثیر انتفاضه قرار گرفتند و بیش از گذشته نسبت به مسئله فلسطین آگاه شدند. جنبش جهاد نقش چشمگیری در متقاعد کردن جنبش اخوان المسلمین فلسطین به آغاز جهاد مسلحانه در فلسطین داشته است. این‌ها مهمترین دستاوردهای جنبش جهاد اسلامی فلسطین می‌باشد.

با وجودی که ملت فلسطین از اندیشه و راهکار رهبر بزرگی همچون شیخ عزالدین قسام برخوردار بود چرا فعالان مسلمان فلسطینی به جنبش اخوان المسلمین گرویدند؟

می‌توان گفت که نام و اندیشه و راهکار شهید عزالدین القسام در مراحل گذشته به نوعی از صحنه مبارزات مردم فلسطین پنهان شده بود. جنبش جهاد نقش بزرگی در رونمایی از نقش و اندیشه این شیخ مجاهد ایفا کرد. فکر و اندیشه ایشان را در اذهان نسل معاصر فلسطین آشکار ساخت. یکی از جوانان عضو جنبش جهاد اسلامی چندی پیش کتابی درباره زندگی و جهاد قسام تألیف کرده که «الوعی والثوره» یعنی آگاهی و انقلاب

نام عزالدین القسام در ادبیات جنبش اسلامی فلسطین پنهان بود. شاید جنبش‌های ملی گرای فلسطینی بیش از جنبش‌های اسلامی اندیشه القسام را مطرح می‌کردند. جنبش فتح در مراحل گذشته خود را وارث عزالدین القسام می‌دانست و ابعاد شخصیت این انقلابی بزرگ را بیش از دیگران مطرح می‌ساخت

نام دارد.

شناخت القسام از چگونگی رویارویی با دشمن صهیونیستی و اشغالگران انگلیسی و نقش مبارزه مسلحانه برای آزاد سازی سرزمین فلسطین در این کتاب شرح داده شده است. نه فقط اندیشه القسام بلکه اندیشه‌های جهادی امام حسن البنا از صحنه مبارزات جنبش‌های اسلامی پنهان شده بود. پس از روی دادهای سال ۱۹۸۷ مرحله شناخت نقش شهید عزالدین القسام در محافل جهادی فلسطین آغاز شد. در این میان جنبش حماس که یکی از شاخه‌های جنبش اخوان المسلمین در فلسطین می‌باشد کار معرفی و مطرح نمودن اندیشه‌های القسام را برعهده گرفت و بدین وسیله نام القسام را بر شاخه نظامی خود «گردانهای عزالدین قسام» نهاد.

نام عزالدین القسام حتی در ادبیات جنبش اسلامی

اتفاق نظر دارد. و این گزینه را کار ساز می‌داند. اختلافات و تفاوت دیدگاه‌ها و بینش‌ها که در دوران شهید القسام وجود داشت امروز هم وجود دارد. با وجودی که در شرایط کنونی در مرحله آرامش بسر می‌بریم اما تردیدی نیست که جنبش‌های مقاومت اسلامی به دستاوردهای چشمگیر و کم نظیری رسیده‌اند. در عین حالی که جریانات سیاسی طرفدار روند سازش با بن بست مواجه هستند.

اشاره کردید که در مرحله آرامش بسر می‌برید. آیا گمان نمی‌کنید که این آرامش به زیان آرمان فلسطین تمام شود. آنگونه که در مراحل گذشته شاهد آن بوده‌ایم؟

ملت فلسطین در حال حاضر در شرایط دشواری بسر می‌برد. به طور مثال در کرانه باختری رود اردن، اشغالگران صهیونیست و مأموران امنیتی دولت خودگردان، نیروهای مقاومت را به شدت محاصره کرده‌اند. هسته‌های عملیاتی جنبش‌های اسلامی را به طرز بیسابقه سرکوب می‌کنند. اوضاع عمومی جهان عرب نا امید کننده است. می‌توان گفت که دست جنبش‌های مقاومت برای مبارزه با رژیم صهیونیستی بسته است. ولی من بر این باورم که این اوضاع طولانی نخواهد بود، و دیری نخواهد پائید که عملیات مقاومت از سر گرفته شود. سیاست فزون خواهانه و تجاوزگرانه دشمن صهیونیستی اوضاع منطقه را دوباره منفجر خواهد کرد و عملیات مقاومت به شیوه‌های دیگری آغاز خواهد شد.

تجربه مقاومت اسلامی لبنان چه تأثیری بر روند مقاومت فلسطین داشته است؟

به طور تاکید میان جنبش‌های اسلامی منطقه همکاری وجود دارد. هر کدام از گروه‌های مقاومت از تجربیات یکدیگر استفاده می‌کنند. هر دستاوردی که یکی از این جنبش‌ها به دست می‌آورد آن را به دیگران منتقل می‌کند. شکی نیست که مقاومت اسلامی فلسطین از تجربیات و راهکارهای درخشان مقاومت اسلامی لبنان بهره گرفته است.

روابط جنبش جهاد اسلامی با گروه‌های ناسیونالیست فلسطینی چگونه است؟

مردم فلسطین به خوبی می‌دانند که جنبش جهاد اسلامی

جنبش جهاد معتقد است که راهکار و روش سازشکارانه حکومت خودگردان به اختلافات میان فلسطینی‌ها دامن زده است. آرزو داریم آشتی ملی در پرتو وجود برنامه متحد و منسجم تحقق یابد. همه وظیفه دارند تجربه رویدادهای تلخ ۱۸ سال گذشته را بازنگری نمایند. و بکوشند رفتارها و راهکارهای خود را اصلاح کنند. برای رویارویی با صهیونیست‌های اشغالگر طرح جامع و متناسب تدارک ببینند

از فروپاشی دولت عثمانی جنبش‌های اسلامی در جهان عرب و جهان اسلام با یورش استعمارگران غربی به فلسطین و سایر مناطق جهان اسلام ضعیف برخورد کردند. جنبش اسلامی از دهه چهارم قرن بیستم تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران میدان را برای گسترش جریانات کمونیستی خالی گذاشته بود. همه این مسائل باعث شده بود که ماهیت رویارویی از مسیر اصلی به مسیر دیگری منحرف شود. ولی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران رویارویی با استعمارگران غربی و صهیونیسم به مسیر طبیعی خود بازگشت و هویت اسلامی به خود گرفت.

با وجودی که اندیشه‌ها و راهکارهای القسام در زمینه چگونگی رویارویی با اشغالگران و قدرت‌های استعمارگر در عصر حاضر قوت گرفته است، ولی بازم جریاناتی وجود دارند که راه سازش و گفت و گوهای مسالمت آمیز را در پیش گرفته‌اند. رویدادهای دو دهه گذشته نشان داده که روند سازش با دشمن سودمند نبوده و هیچ دستاوردی نداشته است. زیرا اهداف قدرت‌های استعماری و اهداف جنبش صهیونیستی روشن است. اکنون تنها چیزی که می‌تواند پیشروی طرح صهیونیستی را در منطقه متوقف کند، ادامه مقاومت مسلحانه است. موفقیت این راهکار در جریان انتفاضه اول و دوم و

عقب نشینی اشغالگران از جنوب لبنان و غزه به اثبات رسیده است. همه مردم می‌دانند که اشغالگران با ابزار مقاومت از جنوب لبنان عقب نشینی کردند و نه بر اثر قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد. ارتش‌های دولت‌های عرب نبودند که ارتش رژیم صهیونیستی را شکست دادند. بلکه این نیروهای مقاومت بودند که اشغالگران را به شکست واداشتند. به رغم امکانات محدود رزمندگان مقاومت، ارتش رژیم صهیونیستی در جریان حمله سال ۲۰۰۸ به غزه نتوانست به عمق این منطقه کوچک جغرافیایی پیشروی کند. ما همچنان بر این باوریم که گزینه مقاومت بهترین و سودمندترین گزینه است. اصولاً امت اسلامی روی گزینه مقاومت

برای آزادی فلسطین نیروهای هوادار و مجاهد را از میان اقشار کم درآمد و مردم محروم جامعه گزینش می‌کرد. کشاورزان، فروشنندگان دوره گرد و کارگران، نیروهای جنبش جهادی القسام را تشکیل می‌دادند. در کار سازماندهی و برنامه ریزی فعالیت‌های مسلحانه به اقشار مرفه جامعه توجه چندانی نشان نمی‌داد.

در منابع تاریخی آمده است که در دوران حیات القسام تعدادی احزاب سیاسی و انجمن‌های مردمی فعالیت می‌کردند. این احزاب چه دیدگاهی به حرکت ایشان داشتند؟

همه احزاب سیاسی و انجمن‌های اسلامی با فعالیت‌های مسلحانه شیخ شهید مخالفت می‌کردند. به طور مثال حاج امین الحسینی مفتی قدس با پیشنهاد القسام برای فراخوانی قیام همگانی در مناطق جنوبی فلسطین مخالفت کرد و القسام ناگزیر انقلاب را در مناطق شمالی فلسطین اعلام کرد. الحسینی شیوه‌های مسالمت آمیز را ترجیح می‌داد. او از قدرت‌های بزرگ و برخی دولت‌های نوپای عربی انتظار داشت به انگلیسی‌ها فشار وارد آورند تا حقوق ملت فلسطین را به رسمیت بشناسد ولی دیدگاه القسام با دیدگاه الحسینی متفاوت بود.

موضع احزاب سیاسی و جنبش‌های ملی و اسلامی نیز روشن است. این احزاب به پیکار مسلحانه اعتقاد نداشتند و از اقدامات سرکوبگرانه نظامی انگلیسی‌ها می‌ترسیدند. امیدشان این بود که از طریق مذاکره با انگلیسی‌ها بتوانند به راه حلی دست یابند. ولی شهید شیخ عزالدین القسام ماهیت پلید انگلیسی‌ها را خوب شناخته بود و امیدی به آن‌ها نداشت و به همین دلیل پیکار مسلحانه را در پیش گرفت.

همزمان با فروپاشی دولت عثمانی و یورش استعمارگران، تعدادی از جنبش‌های اصلاحی و انقلابی در جهان اسلام ظهور کردند. میزان ارتباط القسام با این نهضت‌ها چگونه بوده است؟

همانگونه که ملاحظه کرده‌اید شهید عزالدین القسام فارغ التحصیل دانشگاه الازهر بوده و تحت تأثیر اندیشه‌های بزرگانی همچون شیخ محمد عبده و رشید رضا قرار گرفته است. با وجودی که در یک خانواده پیرو مسلک تصوف پرورش یافت، ولی هنگام حضور در قاهره مبانی اسلام راستین را خوب شناخت و با تحجرگرایی و استبداد، استعمار و غربگرایی به شدت مبارزه کرد. در اوایل سال‌های حکومت دولت عثمانی نا آگاهی و نادانی در بین ملت‌های مسلمان و عرب موج می‌زد. مسلمانان در حالت سرگردانی و سردرگمی بسر می‌بردند. القسام از میان بسیاری از علمای آن دوره فلسطین به استثنای حاج امین الحسینی شخصیت متمایز بود. با وجودی که الحسینی یک شخصیت ملی گرا و آگاه بود ولی راهکار او با راهکار مبارزه مسلحانه شیخ عزالدین القسام متفاوت بود. القسام بیش از سایر علما و شخصیت‌های سیاسی آن مرحله خطر صهیونیسم را شناخته بود. او عقیده داشت که استعمارگران انگلیسی و صهیونیست‌ها دو روی یک سکه‌اند و هر دو دشمن مشترک و قسم خورده امت اسلامی هستند و در صدند انتقام پیروزی‌های پیشین مسلمانان را بگیرند.

چه تفاوتی میان مرحله القسام و مرحله کنونی وجود دارد؟

مشکل اصلی برخی جریانات سیاسی عدم آگاهی از ماهیت رویارویی میان مسلمانان و صهیونیست‌ها است. همانگونه که قبلاً به این نکته اشاره کردم پس

جنبش جهاد از هر طرحی که به منظور وحدت و آشتی ملی جنبش‌ها و سازمان‌های مبارز فلسطینی پیشنهاد می‌شود، استقبال می‌کند. جنبش جهاد بر این باور است که آشتی واقعی هنوز دور از دسترس است. هدف گفت و گوهای آشتی ملی که در مصر جریان داشت بر طرف کردن برخی اختلافات جنبش‌های حماس و فتح در مسئله چگونگی اداره نوار غزه و کرانه باختری رود اردن بود.

کشورهای جهان آواره‌اند.

بنابراین اگر مردم و همه گروه‌های سیاسی و مبارز فلسطین متحد شوند و در پرتو یک طرح مشخص مبارزه را ادامه دهند می‌توانند به اهداف خود نایل شوند. ملت‌های همسایه نیز سزاوار است که با ملت فلسطین متحد و همراه شوند، زیرا خطر صهیونیسم فقط متوجه ملت فلسطین نمی‌باشد. خطر قدرت‌های استکباری و صهیونیست‌ها فراتر از سرزمین فلسطین است. فلسطین، سرزمین مقدسی است که یکی از مهمترین ارزش‌های دینی و فرهنگی و تاریخی مسلمانان در آن نهفته است. مسجد الاقصی اولین قبله مسلمانان در این سرزمین قرار دارد.

آیا آمار از شهدای جنبش جهاد اسلامی فلسطین در دست دارید؟

در حال حاضر آمار دقیقی از تعداد شهدای این جنبش در ذهن ندارم ولی به طور تأکید می‌گویم که این جنبش از بدو تأسیس تاکنون تعداد زیادی شهید تقدیم راه اسلام و آزادی میهن کرده است. از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ که عملیات مقاومت به دلایلی افت کرده بود، حدود ۳۶۵ تن از بهترین رهبران و فرماندهان نظامی جنبش جهاد اسلامی توسط عوامل رژیم صهیونیستی ترور شدند. جنبش جهاد در آن مرحله همواره در صحنه رویارویی حضور فعال داشته است. اکنون بسیاری از فرماندهان نظامی جنبش جهاد در کرانه باختری رود اردن تحت تعقیب مأموران امنیتی و نظامی اسرائیل قرار دارند. این جنبش در مقایسه با کمبود امکانات و حجمی که دارد، یکی از جنبش‌هایی است که بیشترین تعداد شهید را داشته است. ■

اردن بود. ما معتقدیم که راهکار و روش سازشکارانه حکومت خودگردان به این اختلافات دامن زده است. آرزو داریم آشتی ملی در پرتو وجود برنامه متحد و منسجم تحقق یابد. از نظر ما مسئله انتخابات آینده و اختیارات دستگاه‌های امنیتی حکومت خودگردان و توزیع پست‌های وزارتی خیلی مهم نیستند. مهم این است که همه جنبش‌ها و گروه‌های مقاوم به منظور تداوم مبارزه و مقاومت در پرتو یک طرح منظم و در پرتو یک برنامه سیاسی منسجم متحد و یکپارچه شوند. امیدواریم همه گروه‌ها پس از ناکامی روند سازش و پس از توقف عملیات مقاومت اسلامی در رفتار و دیدگاه‌های سیاسی خود تجدید نظر کنند. تجربه رویدادهای تلخ ۱۸ سال گذشته را بازنگری نمایند و بکوشند رفتارها و راهکارهای خود را اصلاح کنند. برای رویارویی با صهیونیست‌های اشغالگر طرح جامع و مناسب تدارک ببینند. رژیم صهیونیستی هم اکنون شهرک سازی در کرانه باختری رود اردن و سیاست یهودی کردن قدس را گسترش داده و می‌کوشد از بازگشت آوارگان فلسطینی به میهن‌شان جلوگیری کند. با وجودی که رژیم صهیونیستی به سیاست یهودی کردن فلسطین ادامه می‌دهد، حکومت خودگردان نیز به روند سازش و نکوش مقاومت ادامه می‌دهد. با این وصف چه دیدگاهی در برابر طرح آشتی ملی دارید؟

در خصوص گفت و گوهای روند سازش دیدگاه جنبش جهاد با دیدگاه حکومت خودگردان یکلی متفاوت است. ما همواره اعلام کرده‌ایم که مبارزه ملت فلسطین با دشمن صهیونیستی مبارزه سرنوشت ساز است. مبارزه مرگ و زندگی است. اهداف دشمن بیش از گذشته روشن شده است. دشمن هرگز نمی‌خواهد از سرزمین‌های کرانه باختری رود اردن چشم پوشی کند. منتظر لحظه‌ای است تا باقی مانده ملت فلسطین را از این سرزمین آواره کند. همه گروه‌های مبارز فلسطینی وظیفه دارند برنامه‌های سیاسی و جهادی خود را برای رویارویی با اهداف دشمن فعال نمایند. سزاوار است اختلافات

خود را کنار بگذارند. همه گروه‌ها بدانند که این دشمن غاصب حاضر نیست حتی یک امتیاز هم به آن‌ها بدهد. اسرائیل هیچ حقی در یک وجب از خاک فلسطین ندارد. آمریکا و انگلیس و فرانسه که در قرن گذشته این منطقه را مستعمره خود قرار داده بودند، با تأسیس کیان غاصب در فلسطین جنایت تاریخی بزرگی مرتکب شدند. ملت فلسطین در معرض بزرگترین پاکسازی نژادی و قومی قرار گرفت. اکنون سه چهارم مردم فلسطین در

فقط دشمن صهیونیستی را نشانه گیری کرده است. جهت گیری این جنبش روشن است و خود را درگیر جنگ با دشمن می‌داند. با هیچ گروهی در صحنه فلسطین و در سایر مناطق جهان عرب با کسی جنگ و دعوا ندارد. با دامن زدن به تفرقه و پراکندگی و درگیری‌های حاشیه‌ای به شدت مخالفت می‌کند. این جنبش همواره تأکید می‌کند که فقط با اشغالگران جنگ و دعوا دارد. جنبش جهاد براساس این دیدگاه می‌کوشد با همه جنبش‌ها و گروه‌های مبارز فلسطینی روابط خوب و دوستانه داشته باشد. هرچند که در جزئیات بسیاری از مسائل سیاسی و فکری با آن‌ها اختلاف نظر داشته باشد.

جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) از نظر فکری و سیاسی و اهداف دراز مدت و از میان سایر جنبش‌های فلسطینی به جنبش جهاد اسلامی نزدیکتر است. اگرچه در برخی مسائل پیکار در صحنه فلسطین میان این دو جنبش اختلاف نظرهایی وجود دارد.

دیدگاهتان درباره طرح آشتی ملی میان گروه‌های فلسطینی که توسط دولت مصر ارائه شده چیست؟

جنبش جهاد پیوسته بر ضرورت وحدت و یکپارچگی امت به منظور رویارویی با دشمن غاصب ایمان دارد. تفرقه و پراکندگی یکی از بزرگترین نقاط ضعف ملت فلسطین به شمار می‌رود. در سایه فقدان رهبری متحد و برنامه سیاسی منسجم، عوامل قدرت و توانمندی ملت فلسطین از بین رفته است. در حالی که دشمن از نقاط قدرت و قوت فراوانی برخوردار است. بسیاری از کشورهای غربی و منطقه‌ای از دشمن پشتیبانی می‌کنند.

جنبش جهاد از هر طرحی که به منظور وحدت و آشتی ملی جنبش‌ها و سازمان‌های مبارز فلسطینی پیشنهاد می‌شود، استقبال می‌کند. جنبش جهاد بر این باور است که آشتی واقعی هنوز دور از دسترس است. هدف گفت و گوهای آشتی ملی که در مصر جریان داشت بر طرف کردن برخی اختلافات جنبش‌های حماس و فتح در مسئله چگونگی اداره نوار غزه و کرانه باختری رود